

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Sžsk/122/2018
Identifikačné číslo spisu: 2017200037
Dátum vydania rozhodnutia: 30.10.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Judita Kokolevská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:2017200037.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Judity Kokolevskej a členiek senátu JUDr. Viery Nevedelovej a JUDr. Sone Langovej, v právnej veci žalobcu: F. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. P. XXX, proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Odbor peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP a posudkových činností, Špitálska 8, 812 67 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. UPS/US1/SSVODPPKPC2/ SOC/2016/12339/Chr zo dňa 23. novembra 2016, o kasačnej sťažnosti žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trnave, č. k. 43Sa/6/2017-34 z 21. mája 2018, takto

rozhodol:

- I. Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a .
- II. Žalobca m á n á r o k na náhradu trov kasačného konania v rozsahu 100 %.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Trnave rozsudkom č. k. 43Sa/6/2017-34 z 21.05.2018 zrušil rozhodnutie žalovaného č. UPS/US1/SSVODPPKPC2/SOC/2016/12339/Chr z 23.11.2016 (ďalej len „preskúmané rozhodnutie“) a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Týmto rozhodnutím žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta (ďalej len „prvostupňový správny orgán“) č. GA1/OPPnKŤZPaPČ/SOC/2016/21850 z 08.09.2016, ktorým mu bola uložená povinnosť vrátiť rozdiel medzi výškou poskytnutého peňažného príspevku na úpravu rodinného domu, nájazdová rampa, kompletná vstupná brána, poskytnutého rozhodnutím č. GA1/OPPnKŤZPaPČ/SOC/2015/26997 z 09.10.2015, a výškou peňažného príspevku určeného na základe dokladu o cene vykonanej úpravy rodinného domu v sume 884,34 € do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia na účet prvostupňového správneho orgánu.

2. Krajský súd v odôvodnení rozsudku poukázal na ust. § 33 ods. 2, § 36 a § 3 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (Správny poriadok) a uviedol, že z citovanej úpravy, najmä ust. § 33 ods. 2 Správneho poriadku vyplýva, že správny orgán je povinný v konaní zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstarat' podklady pre rozhodnutie. Správny orgán je povinný dať účastníkom konania možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladu i k

spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie. V tejto súvislosti krajský súd konštatoval, že správny orgán nie je oprávnený posudzovať závery znaleckého posudku a nemôže bez ďalšieho označiť tento ako nesprávny a nahradiť ho vlastným posúdením odborných skutočností. Ak znalecký posudok v konaní bol vypracovaný znalcom zapísaným v Zozname znalcov vedeným na MS SR, správny orgán nemá dôvod pochybovať o jeho hodnovernosti. Rovnako aj súd nespochybňuje objektivnosť predmetného posudku, avšak konštatuje nesprávny postup v konaní, ak účastníkovi konania nebol tento znalecký posudok doručený. Za tohto stavu sa žalobca nemal možnosť vyjadriť k vypracovanému znaleckému posudku, ktorý bol jednoznačne hlavným podkladom, na základe ktorého boli vydané rozhodnutia správnych orgánov. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že v rámci správneho prieskumu súd skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla spôsobiť nezákonnosť rozhodnutia, keď žalobca nemal možnosť sa vyjadriť k vypracovanému znaleckému posudku ako k podkladu, na základe ktorého bolo vydané rozhodnutie žalovaného. Z uvedených dôvodov preskúmané rozhodnutie postupom podľa § 191 ods. 1 písm. g/ zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

3. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť žalovaný (sťažovateľ), ktorú odôvodnil tým, že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci. Sťažovateľ sa nestotožnil s názorom krajského súdu, podľa ktorého tým, že sa žalobca nemal možnosť vyjadriť sa k vypracovanému znaleckému posudku ako k podkladu, na základe ktorého bolo vydané rozhodnutie žalovaného, došlo k vade konania, ktorá mohla spôsobiť nezákonnosť rozhodnutia s poukazom na ust. § 33 ods. 2 Správneho poriadku. Uviedol, že § 3 ods. 2 Správneho poriadku vyjadruje zásadu aktívnej súčinnosti účastníka konania. Predmetná zásada je ďalej konkretizovaná v ustanoveniach Správneho poriadku upravujúce procesné práva účastníka konania. Takýmto ustanovením je aj § 33 ods. 2 Správneho poriadku, na ktoré poukázal krajský súd. Namietal, že zákon č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 447/2008 Z. z.“) síce ustanovuje na konanie vo veciach kompenzácie aplikáciu všeobecného predpisu o správnom konaní, ktorým je Správny poriadok, avšak v zmysle § 53 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z. z., vylučuje aplikáciu ustanovení § 18 ods. 3, § 33 ods. 2, § 60, § 61 až 68 Správneho poriadku. Nakoľko sa predmetné ustanovenie zákona v danom prípade neuplatňuje, nemohlo prísť k jeho porušeniu, z čoho vyplýva, že správne konanie nemohlo trpieť vadou, akú uvádza krajský súd. Sťažovateľ ďalej uviedol, že žalobca ako účastník konania mal možnosť v zmysle § 23 Správneho poriadku nazerať do spisov, pričom žalobca mal zákonnú možnosť toto právo využiť, čo napriek vedomosti o tom, že v konaní bol vypracovaný znalecký posudok, neurobil. Sťažovateľ žiadal rozsudok krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nepriznať žalobcovi náhradu trov kasačného konania.

4. Žalobca zaslal ku kasačnej sťažnosti vyjadrenie, v ktorom zhrnul priebeh administratívneho konania. Znalecký posudok vypracovaný I. F. T. na účely vyúčtovania úpravy prác vstupnej brány a vstupu do rodinného domu, bezbariérových prác a úprav, považoval za nepravdivý, ktorý sa mal zhodovať so sumou, ktorú mal podľa rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu vrátiť. Uviedol, že znalec „vstupom na pozemok len opticky a na kus papiera popísal a zmeral plochu, dal podpísať, že vykonal návštevu a za 15 min odišiel. Bez nejakých technických pomôcok pre sondáž a pod.“. Ďalej namietal, že znalec mu na otázku, či dostane znalecký posudok uviedol, že mu nemôže pomôcť a že znalecký posudok nikdy nebol k nahliadnutiu a predložený k spisom ako dôkaz, ani dodaný pri kasačnej sťažnosti. Súhlasil s rozhodnutím krajského súdu.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť žalovaného nie je dôvodná.

6. Predmetom konania je preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia o povinnosti vrátiť časť poskytnutého peňažného príspevku na úpravu rodinného domu.

7. Podľa § 53 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z. z. na konanie vo veciach kompenzácie, na konanie o preukaze a na konanie o parkovacom preukaze sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní s odchýlkami uvedenými v odseku 2, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 53 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z. z. ustanovenia § 18 ods. 3, § 33 ods. 2, § 60, § 61 až 68 všeobecného predpisu o správnom konaní sa nevzťahujú na konanie vo veciach kompenzácie, na konanie o preukaze a na konanie o parkovacom preukaze.

9. Podľa § 33 ods. 2 Správneho poriadku správny orgán je povinný dať účastníkom konania a zúčastneným osobám možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie.

10. Podľa § 3 ods. 2 Správneho poriadku správne orgány sú povinné postupovať v konaní v úzkej súčinnosti s účastníkmi konania, zúčastnenými osobami a inými osobami, ktorých sa konanie týka, a dať im vždy príležitosť, aby mohli svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť k podkladu rozhodnutia, a uplatniť svoje návrhy. Účastníkom konania, zúčastneným osobám a iným osobám, ktorých sa konanie týka, musia správne orgány poskytovať pomoc a poučenia, aby pre neznalosť právnych predpisov neutrpeli v konaní ujmu.

11. Pokiaľ žalovaný namieta, že krajský súd nemohol zrušiť preskúmané rozhodnutie, pretože v zmysle ust. § 53 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z. z., sa na konanie vo veciach kompenzácie nevzťahuje § 33 ods. 2 Správneho poriadku, kasačný súd je toho názoru, že uvedené pochybenie nemá vplyv na správnosť výroku rozsudku krajského súdu.

12. Kasačný súd dáva za pravdu žalovanému, že vo veciach kompenzácie sa na konanie nevzťahuje § 33 ods. 2 Správneho poriadku. Je však toho názoru, že v danom prípade táto skutočnosť nezbavuje žalovaného povinnosti konať v úzkej súčinnosti s účastníkom konania a dať mu možnosť oboznámiť sa a vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia. Žalobca ako účastník konania musí mať možnosť svoje práva účinne obhajovať, ako to vyplýva z ust. § 3 ods. 2 Správneho poriadku, ktorý sa v zmysle ust. § 53 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z. z. vzťahuje aj na konania vo veciach kompenzácií.

13. Kasačný súd poukazuje na to, že krajský súd v odôvodnení rozsudku uviedol aj ust. § 3 ods. 2 Správneho poriadku. Nezalozil teda svoje posúdenie iba na ust. § 33 ods. 2 Správneho poriadku, a správne dospel k záveru, že pokiaľ žalovaný neoboznámil žalobcu pred vydaním rozhodnutia so znaleckým posudkom vypracovaným I. F. T., ktorý bol hlavným podkladom pre vydanie preskúmaného rozhodnutia, je to dôvod na zrušenie rozhodnutia žalovaného. V konaní pritom nie je sporné, že uvedený znalecký posudok žalobcovi nebol doručený.

14. Námietku žalovaného, že žalobca mal možnosť využiť svoje právo nahliadať do administratívneho spisu, kasačný súd považuje za neopodstatnenú. Právo účastníka konania nahliadať do administratívneho spisu správneho orgánu je len jedným z prostriedkov, ktorými zákonodarca umožňuje účastníkovi konania v konaní pred správnym orgánom svoje práva a záujmy účinne obhajovať. Právo účastníka konania nahliadať do spisu nevylučuje povinnosť správneho orgánu postupovať v úzkej súčinnosti s účastníkmi konania a dať im možnosť vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia.

15. Vzhľadom na uvedené dôvody považoval kasačný súd kasačnú sťažnosť za nedôvodnú a rozhodol podľa § 461 SSP tak, že kasačnú sťažnosť žalovaného zamietol.

16. O trovách kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 167 ods. 1 v spojení s § 467 ods. 1 SSP a úspešnému žalobcovi priznal úplnú náhradu trov kasačného konania.

17. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.